Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (seitsmes koda)

10. juuni 2021 *

Eelotsusetaotlus – Tarbijakaitse – Direktiiv 93/13/EMÜ – Ebaõiglased tingimused tarbijalepingutes – Kohaldamisala – Artikli 1 lõige 2 – Liikmesriigi õiguse imperatiivsed sätted – Laenulepingu ennetähtaegne ülesütlemine – Laenuintressi ja viivise kumuleerimine

Kohtuasjas C-192/20,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Krajský súd v Prešove (Prešovi maakonnakohus, Slovakkia) 9. märtsi 2020. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 5. mail 2020, menetluses

**Prima banka Slovensko a.s.**

*versus*

**HD,**

EUROOPA KOHUS (seitsmes koda),

koosseisus: koja president A. Kumin, kohtunikud T. von Danwitz ja I. Ziemele (ettekandja),

kohtujurist: E. Tanchev,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– Slovakkia valitsus, esindaja: B. Ricziová,

– Euroopa Komisjon, esindajad: R. Lindenthal ja N. Ruiz García,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: slovaki.

**otsuse**

1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada ELTL artikli 4 lõiget 2 ja artikli 169 lõiget 1, Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 38 ning nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiivi 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes (EÜT 1993, L 95, lk 29; ELT eriväljaanne 15/02, lk 288) artikli 6 lõiget 1 ja artikli 7 lõiget 1, nagu neid on tõlgendanud Euroopa Kohus 7. augusti 2018. aasta kohtuotsuses Banco Santander ja Escobedo Cortés (C-96/16 ja C-94/17, edaspidi „kohtuotsus Banco Santander ja Escobedo Cortés“, EU:C:2018:643).

2 Taotlus on esitatud Prima banka Slovensko a.s-i ja HD vahelises kohtuvaidluses, mis puudutab nende poolte vahel sõlmitud tarbijakrediidilepingu ennetähtaegse lõpetamise tõttu tasumisele kuuluvate summade äramaksmist.

## Õiguslik raamistik

### *Liidu õigus*

3 Direktiivi 93/13 kolmeteistkümnes põhjendus on sõnastatud järgmiselt:

„eeldatakse, et liikmesriikide [õigusnormid], millega vahetult või kaudselt määratakse kindlaks tarbijalepingute tingimused, ei sisalda ebaõiglasi tingimusi; seetõttu tundub, et käesoleva direktiiviga ei ole vaja reguleerida tingimusi, mis tulenevad kohustuslikest [õigusnormidest] või rahvusvahelistest konventsioonidest, millega liikmesriigid või ühendus on ühinenud; sõnastus „kohustuslikud [õigusnormid]“ artikli 1 lõikes 2 hõlmab ka lepinguosaliste suhtes seadusega ette nähtud korras kohaldatavaid eeskirju, kui ei ole kokku lepitud teisiti;“. [Väljendi „põhikirjasätted või õigusnormid“ asemel on siin ja edaspidi kasutatud täpsemat vastet „õigusnormid“.]

4 Selle direktiivi artikkel 1 sätestab:

„1. „Käesoleva direktiivi eesmärk on ühtlustada liikmesriikide õigus- ja haldusnormid, mis käsitlevad ebaõiglasi tingimusi müüja või teenuste osutaja ning tarbija vahel sõlmitud lepingutes.

2. Lepingutingimused, mis põhinevad [õigus- ja haldusnormidel] ning nende rahvusvaheliste konventsioonide sätetel või põhimõtetel, millega liikmesriigid või ühendus on ühinenud, eelkõige transpordi valdkonnas, ei kuulu käesoleva direktiivi reguleerimisalasse.“

5 Kõnealuse direktiivi artikli 6 lõikes 1 on sätestatud:

„Liikmesriigid sätestavad, et ebaõiglased tingimused lepingus, mille müüja või teenuste osutaja on […] tarbijaga sõlminud, ei ole [siseriiklikes õigusaktides sätestatud tingimustel] tarbijale siduvad ning [et leping jääb muus osas pooltele siduvaks, kui see saab kehtida ka ilma ebaõiglaste tingimusteta].“ [täpsustatud sõnastus]

6 Direktiivi 93/13 artikli 7 lõikes 1 on sätestatud:

„Liikmesriigid tagavad, et tarbijate ja konkurentide huvides oleksid olemas piisavad ja tõhusad vahendid, et lõpetada ebaõiglaste tingimuste seadmine lepingutes, mis müüjad või teenuste osutajad tarbijatega sõlmivad.“

## *Slovakkia õigusnormid*

### *Tsiviilseadustik*

7 Tsiviilseadustiku (Občiansky zákonník) § 54 lõikes 1 on sätestatud:

„Tarbijaga sõlmitud lepingus sisalduvate tingimustega ei või selle seadustiku sätetest tarbija kahjuks kõrvale kalduda. Eelkõige ei saa tarbija ette loobuda õigustest, mis on tal on käesoleva seadustiku või tarbijat kaitsvate erisätete alusel, ega muul viisil halvendada oma lepingujärgset olukorda.“

8 Tsiviilseadustiku § 517 lõikes 2 on sätestatud:

„Rahalise võlgnevuse tasumise viivituse korral on võlausaldajal õigus nõuda võlgnikult lisaks kohustuse täitmisele ka viivist, kui võlgnik ei ole selle seaduse alusel kohustatud tasuma viivitustasu; viivise ja viivitustasu määr nähakse ette rakendusaktis.“

9 Tsiviilseadustiku § 519 on sõnastatud järgmiselt:

Võlausaldaja õigus saada hüvitist võlgniku viivitusest põhjustatud kahju eest ei ole piiratud; siiski võib rahalise võlgnevuse tasumisega viivitamise korral nõuda kahju hüvitamist ainult niivõrd, kuivõrd viivis või viivitustasu kahju ei korva.“

### *Valitsuse määrus nr 87/1995*

10 Valitsuse määruse nr 87/1995 § 3a on sätestatud:

„(1) Kui tarbijaga sõlmitud lepingu ese on teatava rahasumma tarbija käsutusse andmine, ei tohi sanktsioonid, mida tarbija poolt rahasumma tagasi maksmisega viivitamise eest võib kohaldada, kokku ületada sellekohase erisätte […] alusel viimati avaldatud krediidi kulukuse aastamäära keskmist väärtust, enne kui makseviivitus on üle 10 protsendipunkti aastas, kuid mitte rohkem kui kolm korda suurem kui käesolevas valitsuse määruses ette nähtud viivis; määrava tähtsusega aspektiks peetakse sama tarbijakrediidi liigi krediidi kulukuse aastamäära.

(2) Lõike 1 tähenduses sanktsioonina käsitatakse viivist, leppetrahvi ja mis tahes muud tasu, mida tarbija peab rahaliste vahendite tagasimaksmisega viivitamise korral maksma.

(3) Kui lõikes 1 ette nähtud sanktsioon saavutab käsutusse antud rahaliste vahendite väärtuse, ei või täiendav sanktsioon tagasimaksmise viivituse eest ületada käesolevas valitsuse määruses ette nähtud viivist.“

## Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

11 HD sõlmis 17. juunil 2016 Prima banka Slovenskoga tarbijakrediidilepingu summas 5700 eurot intressimääraga 7,90%. See laen tuli tagasi maksta 96 kuumaksena.

12 Alates septembrist 2017 ei tasunud HD enam igakuiseid tagasimakseid. Seetõttu lõpetas Prima banka Slovensko 28. detsembril 2017 laenulepingu enne tähtaja lõppu ning nõudis laenujäägi põhisumma 5083,79 euro viivitamatut tagasimaksmist. Lisaks nõudis Prima banka Slovensko krediidilepingu tingimuste alusel muu hulgas 5% viivist nii laenujäägi põhisummalt kui ka tasumisele kuuluvatelt intressidelt, ajavahemiku eest laenulepingu ennetähtaegsest lõpetamisest kuni kogu laenusumma täies ulatuses tagasimaksmiseni; samuti nõudis pank sama ajavahemiku eest laenuintressi määras 7,90%.

13 Okresný súd Kežmarok (Kežmaroki ringkonnakohus, Slovakkia), kelle poole Prima banka Slovensko pöördus, rahuldas 20. septembri 2019. aasta kohtuotsusega esiteks hagi, milles pank oli palunud mõista HD-lt välja viivise kuni laenu põhisumma täieliku tagasimaksmiseni, ja teiseks jättis hagi rahuldamata osas, milles see puudutas HD-lt selle perioodi eest laenuintressi väljamõistmist, põhjendusel et Slovaki õigus ei luba intresside sellist kumuleerimist. Lisaks märkis see kohus, et Slovaki kohtud on juba kvalifitseerinud ebaõiglaseks laenulepingu tingimuse, mis näeb ette viivise ja laenuintressi kumuleerimise.

14 Prima banka Slovensko esitas selle kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse, väites, et kohtuotsusest Banco Santander ja Escobedo Cortés tuleneb, et laenuvõtja, kes ei täitnud oma lepingulisi kohustusi, ei ole kohustatud tema laenulepingu ennetähtaegse lõpetamise korral maksma mitte ainult viivist, vaid ka laenuintressi – kuni laenu põhisumma tagasimaksmiseni.

15 Eelotsusetaotluse esitanud kohus, kellele apellatsioonkaebus esitati, märgib, et riigisiseste õigusnormide kohaselt toob sissenõutavaks muutunud võla hilinenud maksmine kaasa võlausaldaja õiguse viivisele, tegelikult tekkinud kahju hüvitamisele ja võimaliku leppetrahvi saamisele. Need nõuded on tarbijalepingute puhul siiski piiratud tsiviilseadustiku § 54 lõikes 1, § 517 lõikes 2 ja §-s 519, mis määravad kindlaks kõigi kohaldatavate sanktsioonide summa ülempiiri ja on takistuseks sellele, et lepingutingimustega pandaks tarbijale kohustusi, mis lähevad kaugemale kui võlausaldajale tegelikult tekitatud kahju hüvitamine.

16 Eelotsusetaotluse esitanud kohus tõdeb, et laenuintressi ja viivise kumuleeritud kohaldamine ajavahemiku eest alates laenulepingu ennetähtaegsest lõpetamisest kuni laenu põhisumma tegeliku tagasimaksmiseni, toob esiteks kaasa seadusega kehtestatud piirmäära ületamise ja teiseks viib paratamatult tarbija olukorra halvenemiseni.

17 Kuigi on tõsi, et laenuintressid vastavad vastusooritusele laenatud põhisumma käsutusse andmise eest ja see jääb laenuvõtja käsutusse seni, kuni ta ei ole seda täies ulatuses tagasi maksnud, märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et nende intresside koostoime koos viivisega võimaldab pangal saavutada rohkem kui tegelikult kantud kahju hüvitamine, mis on talle riigisiseste õigusnormidega tagatud. Sellise eelisega arvestamine võib julgustada panka laenulepingut enne tähtaja lõppu lõpetama vähimagi makseviivituse korral. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul näib selline olukord seda enam murettekitav, et pangad ei täida üldiselt kohustust hinnata tarbijate krediidivõimelisust enne laenulepingu sõlmimist, nagu see on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta direktiivis 2008/48/EÜ, mis käsitleb tarbijakrediidilepinguid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 87/102/EMÜ (ELT 2008, L 133, lk 66, ja parandused ELT 2009, L 207, lk 14, ELT 2010, L 199, lk 40, ELT 2011, L 234, lk 46 ning ELT 2015, L 36, lk 15). Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab aga, et kui Prima banka Slovensko oleks selle hindamise teinud, oleks ta saanud tuvastada HD krediidivõimelisuse puudumise.

18 Neil asjaoludel otsustas Krajský súd v Prešove (Prešovi maakonnakohus, Slovakkia) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas direktiivi 93/13[…] ja eelkõige selle direktiivi artikli 6 lõiget 1 ja artikli 7 lõiget 1 koostoimes [kohtuotsuses Banco Santander ja Escobedo Cortés] antud tõlgendusega tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus niisugune õigusnorm nagu tsiviilseadustiku § 54 lõikes 1 ette nähtud kaitse raamsäte, mis ei võimalda lepinguga tarbija olukorda halvendada võrreldes õigusnormidega, mis näevad juhuks, kui tarbija laenu tagasimaksmisega viivitab, ette järgmised krediidiandja õigused:

– krediidiandja õigus viivisele valitsuse määrusega piiritletud määras;

– krediidiandja õigus kohaldada tarbija suhtes muid sanktsioone, mille suurus koos viivisega ei või ületada tasumisele kuuluva laenujäägi põhisummat;

– krediidiandja õigus kahjuhüvitisele juhul, kui krediidiandjale tekitatud kahju on suurem kui viivis, st õigus piiramata suurusega hüvitisele vastavalt kahju tegelikule suurusele.

2. Kas juhul, kui vastus esimesele küsimusele on jaatav, on põhiõiguste harta […] artiklis 38 ette nähtud tarbijakaitse kõrge tasemega ja ELTL artikli 4 lõikega 2 ja artikli 169 lõikega 1 vastuolus see, et tarbija on lepinguliste kohustuste täitmisega viivitamise eest kohustatud krediidiandjale maksma kindlasummalist hüvitist, mitte hüvitama krediidiandjal tekkinud tegeliku kahju ka siis kui tegelik kahju on kindlasummalisest hüvitisest väiksem?“

## Eelotsuse küsimuste analüüs

### *Esimene küsimus*

*Vastuvõetavus*

19 Slovakkia valitsus väidab, et esimene küsimus on vastuvõetamatu, märkides esiteks, et eelotsusetaotluses ei ole välja toodud ei põhjusi, mis viisid selle küsimuse esitamiseni, ega seost direktiivi 93/13 sätete, mille tõlgendamist taotletakse, ja kohaldatavate riigisiseste õigusnormide vahel, ning teiseks, et see küsimus on hüpoteetiline, kuna see ei ole põhikohtuasja lahendamiseks vajalik, kuivõrd selle saab lahendada riigisiseste õigusnormide alusel.

20 Sellega seoses märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et tema kahtlused küsimuses, kas Slovaki õigusnormid ja eelkõige tsiviilseadustiku § 54 lõige 1 on kooskõlas direktiivi 93/13 sätetega, tulenevad kohtuotsusest Banco Santander ja Escobedo Cortés, mida Slovakkia kohtud on tõlgendanud erinevalt.

21 Nii märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et sellest kohtuotsusest saaks järeldada, nagu väidab Prima banka Slovensko, et direktiivi 93/13 artikli 6 lõikega 1 ja artikli 7 lõikega 1 on vastuolus tsiviilseadustiku § 54 lõige 1, mis koostoimes tsiviilseadustiku § 517 lõikega 2 ja §-ga 519 ning valitsuse määruse nr 87/1995 sätetega keelab selle, et tarbijakrediidileping võimaldaks võlausaldajal laenulepingu ennetähtaegse lõpetamise korral nõuda lisaks viivisele laenuintressi tasumist kuni laenu põhisumma tegeliku tagasimaksmiseni.

22 Samas leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus samuti, et lepingutingimused, mis võimaldavad kumuleerida laenuintressi ja viivise, toovad kaasa lepingupoolte õiguste ja kohustuste olulise tasakaalustamatuse, mis kahjustab tarbijat.

23 Kuna eelotsusetaotluse esitanud kohtule on esitatud hagi, milles palutakse kohustada tarbijat tasuma laenuintressi kuni laenu põhisumma tegeliku tagasimaksmiseni, ja lisaks viivist, sõltub põhikohtuasja lahendus tingimata Euroopa Kohtu vastusest esimesele küsimusele.

24 Järelikult on eelotsusetaotluses õiguslikult piisavalt esitatud nii põhjused, mille tõttu eelotsusetaotluse esitanud kohus pöördus Euroopa Kohtu poole, kui ka seos direktiivi 93/13 sätete vahel, mille tõlgendamist see kohus taotleb, kohaldatava siseriikliku õiguse ja nimetatud kohtu menetluses oleva vaidluse vahel.

25 Seega on esimene küsimus vastuvõetav.

*Sisulised küsimused*

26 Esimese küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas direktiivi 93/13 artikli 6 lõiget 1 ja artikli 7 lõiget 1, nagu Euroopa Kohus on neid tõlgendanud kohtuotsuses Banco Santander ja Escobedo Cortés, tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mille kohaselt ei saa tarbijalt, kes on sõlminud müüja või teenuste osutajaga laenulepingu, nõuda selle lepingu tingimuste alusel, laenulepingu ennetähtaegse lõpetamise korral, et tarbija tasuks müüjale või teenuse osutajale laenuintressi ajavahemiku eest lepingu lõpetamisest kuni laenu põhisumma tegeliku äramaksmiseni, kuivõrd viivise ja lepingu järgi tasumisele kuuluva muu viivitustasu või leppetrahvi tasumine võimaldab hüvitada müüja või teenuse osutaja kantud tegeliku kahju.

27 Kõigepealt tuleb täpsustada, et eelotsusetaotlusest nähtub esiteks, et vastavalt tsiviilseadustiku §-le 519 on võlausaldajal juhul, kui võlgnevuse tasumine on hilinenud, õigus nõuda sellest tuleneva kahju hüvitamist, kui kahju ei korva viivis, mille summa on tarbijakrediidilepingute korral piiratud valitsuse dekreedi nr 87/1995 artiklis 3a.

28 Teiseks ei saa tarbija tsiviilseadustiku § 54 lõike 1 kohaselt ette loobuda selle seadustiku või erinormidega talle antud õigustest ega muul viisil halvendada oma lepingulist seisundit.

29 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul on nende riigisiseste sätete eesmärk tagada tarbijakaitse selles mõttes, et tarbija ei peaks müüja või teenuste osutajaga sõlmitud laenulepingu ennetähtaegse lõpetamise korral maksma laenuintressi, kuna selles lepingus ette nähtud viivise ja võimaliku leppetrahvi maksmine ning vajaduse korral ka hüvitise maksmine hüvitavad kahju, mida see ettevõtja on tegelikult kandnud.

30 Kuivõrd eelotsusetaotluse esitanud kohus palub oma esimese küsimusega selgitada, kas need riigisisesed õigusnormid on vastuolus direktiivi 93/13 artikli 6 lõikega 1 ja artikli 7 lõikega 1, siis tuleb märkida, et direktiivi artikli 1 lõike 1 kohaselt on selle direktiivi eesmärk ühtlustada liikmesriikide õigus- ja haldusnormid, mis käsitlevad ebaõiglasi tingimusi müüja või teenuste osutaja ning tarbija vahel sõlmitud lepingutes.

31 Vastavalt artikli 1 lõikele 2 ei kuulu lepingutingimused, mis põhinevad kohustuslikel õigusnormidel, kõnealuse direktiivi reguleerimisalasse.

32 Euroopa Kohus on selle kohta korduvalt täpsustanud, et nagu nähtub direktiivi 93/13 kolmeteistkümnendast põhjendusest, laieneb nimetatud artikli 1 lõike 2 kohane reguleerimisalast välistamine liikmesriigi õiguse sätetele, mida kohaldatakse lepingupoolte suhtes olenemata nende tahtest või seaduse alusel, see tähendab juhul, kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti. Selline reguleerimisalast välistamine on põhjendatud asjaoluga, et on õiguspärane eeldada, et liikmesriigi seadusandja on kehtestanud teatavate lepingute poolte kõigi õiguste ja kohustuste vahel tasakaalu, mida liidu seadusandja on sõnaselgelt soovinud säilitada (kohtuotsus Banco Santander ja Escobedo Cortés, punkt 43 ja seal viidatud kohtupraktika).

33 Sisuliselt ilmneb Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast, et selline reguleerimisalast välistamine hõlmab muid kohustuslikke õigusnorme kui need, mis puudutavad ebaõiglaste tingimuste kontrolli, eelkõige neid, mis puudutavad liikmesriigi kohtu pädevuse ulatust hinnata lepingutingimuse ebaõiglast laadi (kohtuotsus Banco Santander ja Escobedo Cortés, punkt 44 ja seal viidatud kohtupraktika).

34 Käesoleval juhul nähtub eelotsusetaotlusest kõigepealt, et eelotsusetaotluse esemeks olevad liikmesriigi sätted on oma olemuselt õigusnormid ning et neid ei ole põhikohtuasjas käsitletavasse lepingusse üle võetud.

35 Seejärel täpsustab eelotsusetaotluse esitanud kohus esiteks, nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 28, et tsiviilseadustiku § 54 lõike 1 kohaselt ei saa tarbija ette loobuda õigustest, mis tal on selle seadustiku või erisätete alusel, mistõttu need on lepingupooltele kohustuslikud sõltumata nende vahel kõnealuses lepingus kokkulepitust. Teiseks nähtub Euroopa Kohtule esitatud toimikust, et käesolevas eelotsusetaotluses viidatud riigisisesed õigusnormid ei puuduta seda, millise ulatusega on liikmesriigi kohtu pädevus hinnata lepingutingimuse ebaõiglast laadi ja üldisemalt ei näi need olevat seotud ebaõiglaste tingimuste kontrollimisega. Järelikult ei kuulu need riigisisesed õigusnormid direktiivi 93/13 reguleerimisalasse; seda tuleb kontrollida eelotsusetaotluse esitanud kohtul.

36 Samas nähtub eelotsusetaotlusest veel, et põhikohtuasjas kõne all olev laenuleping sisaldab tingimust, mis kohustab puudutatud tarbijat lepingu ennetähtaegse lõpetamise korral maksma müüjale või teenuse osutajale muu hulgas nii viivist kui ka laenuintressi ajavahemiku eest alates lepingu lõpetamisest kuni laenu põhisumma tegeliku tagasimaksmiseni. Prima banka Slovensko hinnangul lubas Euroopa Kohus niisugust intresside kumuleerimist oma kohtuotsuses Banco Santander ja Escobedo Cortés. Selle põhikohtuasja poole sõnul määratles Euroopa Kohus viidatud kohtuotsuses laenuintresside eesmärgi nii, et need on vastutasu vahendite kasutamise eest kuni nende tagasimaksmiseni. Tarbija kasutab neid, mistõttu ta peaks selle eest maksma ka laenuintressi. Neil asjaoludel kahtleb eelotsusetaotluse esitanud kohus selles, kas põhikohtuasjas kõne all olevad riigisisesed õigusnormid, mis ei võimalda viivise ja laenuintressi kumuleerimist, on selle kohtuotsusega kooskõlas.

37 Sellega seoses tuleb märkida, et kohtuasjas, milles tehti nimetatud kohtuotsus, soovis eelotsusetaotluse esitanud kohus eelkõige teada, kas direktiivi 93/13 sätetega on vastuolus riigisisene kohtupraktika, mille kohaselt on tarbijakrediidilepingus sisalduva, viivise määra fikseeriva, eraldi läbi rääkimata lepingutingimuse ebaõiglaseks tunnistamise tagajärg see, et viivis tasalülitatakse täielikult, samas kui selles lepingus ette nähtud laenuintressi arvestatakse edasi.

38 Euroopa Kohus tõdes konkreetsemalt kohtuotsuse Banco Santander ja Escobedo Cortés punktis 75, et direktiiv 93/13 ei nõua, et liikmesriigi kohus jätaks peale ebaõiglaseks tunnistatud tingimuse kõrvale ka need tingimused, mida sellisteks ei kvalifitseeritud.

39 Lisaks täpsustas Euroopa Kohus selle kohtuotsuse punktis 76, et sellest direktiivist ei ilmne, et laenulepingus viivise kehtestava tingimuse kõrvalejätmine või tühistamine selle tingimuse ebaõiglase laadi tõttu peaks ühtlasi kaasa tooma selles lepingus laenuintressi kehtestava tingimuse kõrvalejätmise või tühistamise, ja seda eriti seetõttu, et need erinevad tingimused peavad olema selgelt eristatud. Euroopa Kohus märkis selle kohta, et viivis on mõeldud sanktsioonina selle eest, et võlgnik jättis täitmata oma kohustuse teha laenu tagasimakseid lepingus kokku lepitud kuupäevadel, selle eesmärk on heidutada võlgnikku oma kohustuste täitmisega viivitamast ja vajaduse korral hüvitada laenuandjale hilinenult maksmisest tekkinud kahju. Euroopa Kohus sedastas samas punktis, et laenuintresside funktsioon on seevastu tasuda laenuandjale rahasumma kättesaadavaks tegemise eest kuni selle summa tagasimaksmiseni.

40 Euroopa Kohus tugines sellises lahenduses direktiivi 93/13 eesmärgile kaitsta tarbijat ja taastada pooltevaheline tasakaal, jättes kõrvale ebaõiglastena käsitatavad tingimused, säilitades samas põhimõtteliselt kõnealuse lepingu muude tingimuste kehtivuse (kohtuotsus Banco Santander ja Escobedo Cortés, punkt 75).

41 Järelikult, erinevalt sellest, mida näib andvat mõista Prima banka Slovensko, ei tulene kohtuotsusest Banco Santander ja Escobedo Cortés, et direktiivi 93/13 sätteid tuleks tõlgendada nii, et nendega on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis ei võimalda müüjal või teenuse osutajal, kes on sõlminud tarbijaga laenulepingu, nõuda selle lepingu ennetähtaegse lõpetamise korral ja selle lepingu tingimuste alusel lisaks viivisele laenuintressi ajavahemiku eest lepingu lõpetamisest kuni laenu põhisumma täieliku äramaksmiseni.

42 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esimesele küsimusele vastata, et direktiivi 93/13 tuleb tõlgendada nii, et see ei ole kohaldatav liikmesriigi õigusnormide suhtes, mille kohaselt ei saa tarbijalt, kes on sõlminud müüja või teenuste osutajaga laenulepingu, nõuda selle lepingu tingimuste alusel, laenulepingu ennetähtaegse lõpetamise korral, et tarbija tasuks müüjale või teenuse osutajale laenuintressi ajavahemiku eest lepingu lõpetamisest kuni laenu põhisumma tegeliku äramaksmiseni, kuivõrd viivise ja lepingu järgi tasumisele kuuluva muu viivitustasu või leppetrahvi tasumine võimaldab hüvitada müüja või teenuse osutaja kantud tegeliku kahju; seda peab kontrollima liikmesriigi kohus.

### *Teine küsimus*

43 Arvestades esimesele küsimusele antud vastust, ei ole teisele küsimusele vaja vastata.

## Kohtukulud

44 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (seitsmes koda) otsustab:

**Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiivi 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes tuleb tõlgendada nii, et see ei ole kohaldatav liikmesriigi õigusnormide suhtes, mille kohaselt ei saa tarbijalt, kes on sõlminud müüja või teenuste osutajaga laenulepingu, nõuda selle lepingu tingimuste alusel, laenulepingu ennetähtaegse lõpetamise korral, et tarbija tasuks müüjale või teenuse osutajale laenuintressi ajavahemiku eest lepingu lõpetamisest kuni laenu põhisumma tegeliku äramaksmiseni, kuivõrd viivise ja lepingu järgi tasumisele kuuluva muu viivitustasu või leppetrahvi tasumine võimaldab hüvitada müüja või teenuse osutaja kantud tegeliku kahju; seda peab kontrollima liikmesriigi kohus.**

Allkirjad